

паритъ котли. Ако са случи да има малко вода въ котела, или когато пъритъ нѣматъ достаточно място за испаряванье, то дъното и страните на котела са силно нагорѣщавать и водата, която са намѣрва въ него, идва въ сфероидално състоянье; но ако земать да вливатъ пакъ вода или оставятъ исходъ на стоплената пара, температурата на дъното и на страните са понижава, водата не е вече въ шарообразно състоянье, намокря страните, ненадѣйно са превращаща въ пари и поради огромното налѣганье котелъ може да са прѣсне.

529. *Защо перачката плюе на желѣзото за отегванье, за да познае добре ли е пажеежено?* — Туй са разбира отъ казаното по-горѣ; ако слюмката намокри желѣзото, ще каже че то е нагорѣщено по-високо отъ 142° ; а въ противенъ случай, ако тя го не намокри, по-високо отъ 142° . Но желѣзото непременно трѣба да бѫде нагорѣщено по-високо отъ 100° , за да превраща въ пари водата, която са намѣрва въ отегваната дрѣха, и слѣдователно губи топлина.

5. Топене и растопяване.

530. *Що ще каже топене или растопяване?* — Промѣняваньето на едно тѣло, което отъ твърдо става течно или жидкo, само при дѣйствието на топлината.

Обикновенно за металлите казватъ, че са стопяватъ; а за леда, восъкътъ, речината и пр. че са топлѣтъ.

531. *Защо ако стоплимъ кѣсъ свинецъ, той става все по-лекъ и най-послѣ съвръшенно са стопляв?* — Защото топлината отдалечава частиците му все повече и повече до дѣто ги разъедини като развали взаимната имъ връзка; тогазъ свинецътъ става жидкo тѣло.

532. *Всъко тѣло само при извѣстна и еще неизвѣстна ли температура са топи?* — Да, по който начинъ и да го стоплѣтъ, но различните тѣла са топлѣтъ при различни температури. Напримѣръ, ледъ-